

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันความความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม มีผลทำให้ประเทศต้องปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น สิ่งที่สำคัญที่สุดที่จะเผชิญต่อการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวคือ คุณภาพของคน ซึ่งถ้าคนมีคุณภาพแล้วย่อมส่งผลให้สังคมและประเทศชาติมีความเจริญก้าวหน้าพัฒนาไปด้วยดีทุกด้าน การพัฒนาคนหมายถึง การพัฒนาคุณภาพและสมรรถนะของคนให้สามารถมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เป็นการเพิ่มขีดความสามารถของชุมชน สังคมและประเทศชาติในที่สุด การที่จะพัฒนาคนให้มีคุณภาพต้องอาศัยการจัดการศึกษา เพราะการศึกษาคือเครื่องมือพัฒนา “คน” ดังนั้นเราจะต้องพัฒนาคนให้ได้สมบูรณ์แบบตามที่ต้องการและวิธีการที่จะให้ได้มากที่สุดคือ การให้การศึกษาตามกระบวนการ การเรียนการสอนอย่างมีแบบแผน (ปรีชา สุคนธมานและคณะ 2545 : 5) โดยผ่านกระบวนการศึกษาหรือการเรียนรู้ ที่เหมาะสมและเป็นขั้นตอน (วิไล ตั้งจิตสมคิด 2543 : 6) ทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพหรือคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดและที่สำคัญคือ มีความรู้ คู่คุณธรรม สามารถพัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มตามศักยภาพ (ชุมพล ศรีทองกุล 2544 :6) ปัจจัยหนึ่งที่สำคัญของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาคือ หลักสูตร เพราะหลักสูตรทำให้สังคมเปลี่ยนแปลงได้ หลักสูตรเป็นตัวกำหนดทิศทางในการเรียนการสอน และในทางกลับกันสังคมก็ทำให้หลักสูตรต้องเปลี่ยนแปลงได้เช่นกัน จากการจัดการศึกษาของไทยที่ผ่านมา พบว่าผู้เรียนมีส่วนร่วมน้อยมากหรือแทบไม่มีโอกาสแสดงความคิดเห็นในการจัดการศึกษา เนื่องจากหลักสูตรถูกกำหนดมาจากระดับบน โดยคณะกรรมการที่รัฐบาลหรือหน่วยงานที่มีอำนาจในการจัดการศึกษาแต่งตั้งขึ้น เพื่อพิจารณาว่าผู้เรียนจะต้องเรียนรู้อะไรบ้าง บางครั้งสิ่งที่หลักสูตรกำหนดให้ผู้เรียนกับสิ่งที่ผู้เรียนต้องการเรียนจึงไม่สอดคล้องกัน (มีชัย เอี่ยมจินดา 2544 :8) แสดงว่าการจัดการศึกษาจะประสบผลหรือไม่ต้องอาศัยการจัดหลักสูตรที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น เพราะหลักสูตรถือเป็นหัวใจของการจัดการศึกษาเป็นการช่วยพัฒนาคนในทุกด้าน สร้างคุณลักษณะของผู้เรียนให้เป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพในอนาคต ทำให้ผู้เรียนค้นพบความสามารถ ความถนัด และความสนใจของตนเอง รู้จักกำหนดแนวทางในการประกอบอาชีพตามความสามารถ เป็นกำลังสำคัญที่จะนำประเทศไปสู่ความเจริญในทุกๆ ด้าน

ดังนั้นหลักสูตรจึงต้องปรับปรุง พัฒนาให้ทันสมัยและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของ สังคมโลก กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 แทนหลักสูตรเดิมที่ใช้มาเป็นเวลานานนับสิบปีก็เพื่อต้องการที่จะพัฒนาคุณภาพของคนไทย ให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม โดยเน้นผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง มีความเป็นไทย และมีศักยภาพในการแข่งขัน ในระดับนานาชาติ พัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม มีจริยธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ผลจากการประกาศใช้ หลักสูตรทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการจัดการศึกษา ผู้เรียนจะมีบทบาทในการกำหนดการเรียนรู้ ของตนเอง ไม่ใช่เป็นผู้รับความรู้จากครูอาจารย์แต่เพียงฝ่ายเดียว ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 กำหนดให้สถานศึกษา ขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ดังนั้นสถานศึกษาจึงต้องพัฒนาหลักสูตรเพื่อ เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน โดยจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับสภาพปัญหาและความ ต้องการของท้องถิ่น เพื่อให้ผู้เรียนนำความรู้ ประสบการณ์ไปพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน และ ที่สำคัญเพื่อปลูกฝังให้ผู้เรียนมีความรู้สึกรัก ภาคภูมิใจ และผูกพันกับท้องถิ่นของตน

จากการประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ซึ่งประกอบด้วย สาระการเรียนรู้ 8 สาระ วิชาภาษาไทยเป็นหนึ่งใน 8 สาระการเรียนรู้ ที่มีความสำคัญ เพราะ ประเทศไทยมีภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติ คนไทยมีภาษาและมีตัวเขียนของตัวเอง ย่อมถือได้ว่า ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ที่สำคัญของชาติ (อุดม วโรดมส์ถิกขิตต์ 2544 : 56) เป็นสมบัติทาง วัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็น ไทย เป็นเครื่องมือในการสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถ ประกอบกิจกรรมการทำงานและการดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็น เครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้ ความคิด วิเคราะห์ วิวิจารณ์ และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความก้าวหน้า ทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางสังคมและ เศรษฐกิจ นอกจากนี้ ภาษาไทยยังเป็นสื่อที่แสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ ด้านวัฒนธรรม ประเพณี ชีวิตทัศน์ โลกทัศน์และสุนทรียภาพ โดยบันทึกไว้เป็นวรรณคดีและวรรณกรรมอันล้ำค่า ภาษาไทยจึง เป็นสมบัติของชาติที่ควรแก่การเรียนรู้ เพื่ออนุรักษ์และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป ดังพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวตอนหนึ่งว่า “ภาษาเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งของ ชาติ...ประเทศไทยนั้นมีภาษาของเราเองซึ่งต้องหวงแหน...เราโชคดีที่มีภาษาของตนเองใช้มาแต่ โบราณ จึงสมควรอย่างยิ่งที่จะต้องรักษาไว้” (ทศนิ สุภเมธี 2542 :1) และที่สำคัญภาษาไทยเป็นวิชา

หนึ่งที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นซึ่งสามารถจะจัดทำหลักสูตร สนองหลักการดังกล่าว การจัดหลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จะออกแบบเป็นหน่วยการเรียนรู้ ตามตารางสัดส่วนเวลาเรียน ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรเป็น 4 ช่วงชั้น โดยยึดมาตรฐานการเรียนรู้เป็นหลัก เน้นการจัดกิจกรรม การเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยมีทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน นอกจากนี้จะฝึกทักษะการใช้ภาษาจน เกิดความชำนาญแล้ว ยังจำเป็นต้องรู้กฎเกณฑ์ทางภาษาเพื่อใช้ให้ถูกต้อง และต้องเรียนรู้ ภูมิปัญญา ทางภาษาที่ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี เรื่องราวของสังคมในอดีต เพื่อให้เกิดความซาบซึ้ง และภาคภูมิใจในสิ่งที่บรรพบุรุษสั่งสมสืบทอดมาจนปัจจุบัน ภาษาไทย จัดเป็นภูมิปัญญาทางภาษาประเภทหนึ่ง ที่สืบทอดกันมานาน ได้แก่ บทกล่อมเด็กหรือเพลงพื้นบ้าน ซึ่งเป็นภูมิปัญญาทางภาษาของคนไทยอย่างหนึ่ง จัดอยู่ในประเภทเพลงพื้นบ้าน ที่มีท่วงทำนอง จังหวะโดยใช้ถ้อยคำเรียบง่าย เพื่อกล่อมให้เด็กนอนหลับได้เร็วขึ้น เพลงกล่อมเด็กถือเป็นหลักฐาน อย่างหนึ่งที่สะท้อนให้เห็นความรัก ความเอื้ออาทรของแม่ที่มีต่อลูก และแสดงให้เห็นว่าสังคมไทย เป็นสังคมที่แม่กับลูกมีสายสัมพันธ์ที่ลึกซึ้งยิ่ง

ปัจจุบันบทกล่อมเด็กซึ่งเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่สั่งสมต่อเนื่องกันมาหลายชั่วอายุคน กำลังจะเลือนหายไปจากความทรงจำ อันเนื่องมาจากกระแสความเปลี่ยนแปลงของสังคมไทย ที่ก้าวไปสู่ความทันสมัยอย่างรวดเร็ว ดังนั้นเยาวชนไทยควรจะได้ศึกษาเรื่องบทกล่อมเด็กหรือเพลง กล่อมเด็ก เพราะนอกจากจะเป็นการรวบรวมข้อมูลในอดีตไม่ให้สูญหายไปแล้ว ยังเป็นสื่อใน การศึกษาทำความเข้าใจวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ ค่านิยม ทศนคติ ตลอดจนประเพณีและวัฒนธรรม ของแต่ละท้องถิ่น อนุชนรุ่นหลังจะได้ตระหนักถึงคุณค่า และร่วมกันสืบสานวัฒนธรรมอันดีงาม ให้คงอยู่ต่อไป สอดคล้องกับหมวดที่ 4 ของพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 เรื่องการส่งเสริม ภูมิปัญญาท้องถิ่นและภูมิปัญญาไทยพร้อมๆ ไปด้วยกับความรู้อันเป็นสากล แนวการจัดการศึกษา เน้นความสำคัญของความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสม เน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง จัดกิจกรรมให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง (มณฑนา วัฒนอนอม 2545 : 51) จากกฎหมายดังกล่าวได้ระบุอย่างชัดเจนเกี่ยวกับภาษาไทย ในเรื่องการรักการอ่าน การใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง แต่ในสภาพปัจจุบันนักเรียนบางคนเรียนแล้ว อ่านหนังสือไม่ออก เขียนหนังสือไม่ถูก และไม่ชอบเรียนภาษาไทย พบว่ามาจากการสอนภาษาไทย ที่เป็นอยู่ในปัจจุบันไม่มีกฎเกณฑ์ที่แน่นอนทางภาษาหรือแสดงความมีเหตุผลในการจำแนก ประเภทของคำ การออกเสียง การใช้ภาษาหรือผู้สอนขาดความรู้เกี่ยวกับภาษาไทย จึงทำให้การจัด กิจกรรมการเรียนการสอน ตลอดจนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยของนักเรียนต่ำ สอดคล้อง กับผลการวิจัยของสถาบันราชภัฏพระนคร พบว่านักศึกษจำนวนมากเขียนหนังสือผิดและไม่

สามารถเขียนให้ผู้อ่านเข้าใจความรู้สึกนึกคิดของคนได้ จึงอาจกล่าวได้ว่าขณะนี้ปัญหาเรื่องความผิดพลาดในการเขียนภาษาไทยกำลังเป็นปัญหาสำคัญ ที่จะส่งผลกระทบต่อกระเทือนทั้งในด้าน การเรียนการสอนและการติดต่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน (ศรีจันทร์ วิชาติตรง 2542 : 65) ซึ่งตรงกับ การประเมินผลของกรมวิชาการ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มโรงเรียนนิคม – เขาทอง นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยต่ำที่สุด จากการประเมินทั้งสี่ด้านวิชา แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีพื้นฐานวิชาภาษาไทยในระดับประถมศึกษาไม่ดีด้วยเช่นกัน จากสภาพปัญหาของ วิชาภาษาไทยดังกล่าว รัฐบาลปัจจุบันจึงแถลงนโยบายที่จะเร่งรัดการปฏิรูปการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียน เป็นศูนย์กลาง มีหลักการเรียนรู้ด้วยตนเอง และหลักการเรียนรู้ตลอดชีวิต สร้างนิสัยรักการอ่าน การที่จะทำให้นโยบายของรัฐบาลและความมุ่งหวังของการปฏิรูปการศึกษาได้ประสบผลสำเร็จ เราคงต้องช่วยกันพัฒนาและส่งเสริมเยาวชนอันเป็นที่รัก ของเราให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีนิสัยรักการอ่าน มีทักษะในการอ่านเพื่อจะได้เป็นนักอ่านที่ดี มีภูมิคุ้มกันการครอบงำทางปัญญา รู้เท่าทันคน ทันเหตุการณ์ ก้าวทันกับโลกยุคโลกาภิวัตน์ได้เป็นอย่างดี (อุดมศักดิ์ พลอยบุตร 2545 :18)

จากความสำคัญของหลักสูตรและความสำคัญของภาษาไทย สภาพปัญหาการเรียน การสอนภาษาไทย ดังกล่าวมาแล้วข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะพัฒนาหลักสูตรวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามแนวหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สำหรับ กลุ่มโรงเรียนนิคม – เขาทอง โดยจัดให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น ทั้งนี้เนื่องมาจากการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยเปลี่ยนแปลงไปจากอดีต ปัจจุบันการจัดการเรียน การสอนภาษาไทยเปลี่ยนแนวคิดไปจากเดิม ไม่เน้นการอ่านเขียนอย่างเดียวดังแต่ก่อน แต่จะเน้น การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ ฝึกการใช้ภาษา จะต้องใช้ทักษะทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน และใช้ภาษาในการแก้ปัญหาต่างๆ ในการดำรงชีวิต เน้นการสอนภาษาในฐานะเครื่องมือของการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ด้วย ตนเอง สามารถนำความรู้มาใช้ในการพัฒนาตน และใช้ภาษาไทยเป็นพื้นฐานในการศึกษาวิชาอื่น หรือศึกษาในระดับสูงขึ้นไป สำหรับการวิจัยในครั้งนี้จะใช้ข้อมูลพื้นฐานในท้องถิ่น มาใช้ในการ กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังกำหนดสาระการเรียนรู้ จัดหน่วย คัดเลือกสื่อเพื่อเป็น การพัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยต่อไป

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดจุดมุ่งหมายไว้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พุทธศักราช 2544 วิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สำหรับกลุ่มโรงเรียนนิคม-เขาทอง

2. เพื่อพัฒนาหลักสูตรวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามแนวหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สำหรับกลุ่มโรงเรียนนิคม - เขาทอง

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่นำมาพัฒนาหลักสูตรวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามแนวหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สำหรับกลุ่มโรงเรียนนิคม – เขาทอง ได้แก่สาระการเรียนรู้ ภาษาไทยประกอบด้วย 5 สาระ คือ สาระที่ 1 การอ่าน สาระที่ 2 การเขียน สาระที่ 3 การฟัง การดู การพูด สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษา สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม นำมาจัดเป็นหน่วย การเรียนรู้ โดยบูรณาการสาระการเรียนรู้ ทั้ง 5 สาระ

ขอบเขตด้านประชากร

ในการวิจัยครั้งนี้มีประชากรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชา ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4,5,6 กลุ่มโรงเรียนนิคม – เขาทอง สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอพยุหะคีรี จำนวน 6 โรงเรียนจำนวน 22 คน ใช้สำหรับการประเมินความเหมาะสมของ มาตรฐานช่วงชั้นกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังช่วงชั้นสาระการเรียนรู้ช่วงชั้น ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง รายปี สาระการเรียนรู้รายปี คำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้และเวลาเรียน

ข้อตกลงเบื้องต้น

ในการวิจัยในครั้งนี้เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

1. ข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรที่รวบรวมจากเอกสารต่างๆ ในท้องถิ่นเป็นเอกสาร ที่มีความเหมาะสมสามารถนำมาใช้อ้างอิงได้
2. ผู้ประเมินหลักสูตรมีความเชี่ยวชาญในเรื่องการพัฒนาหลักสูตรจึงถือว่าสามารถ ประเมินผลได้อย่างเที่ยงตรง

ข้อจำกัดการวิจัย

การพัฒนาหลักสูตรวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามแนวหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สำหรับกลุ่มโรงเรียนนิคม – เขาทอง จะครอบคลุม

ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร 4 ขั้น คือ (1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน (2) การสร้างหลักสูตร (3) การประเมินคุณภาพหลักสูตร (4) การปรับปรุงแก้ไข เนื่องจากมีข้อจำกัดในด้านเวลา จึงไม่สามารถนำหลักสูตรไปทดลองใช้ได้

นิยามศัพท์เฉพาะ

การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง กระบวนการจัดทำหลักสูตรสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามแนวหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สำหรับกลุ่มโรงเรียนนิคม-เขาทองประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ (1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน (2) การสร้างหลักสูตร (3) การประเมินคุณภาพหลักสูตร (4) การปรับปรุงแก้ไข

หลักสูตร หมายถึง เอกสารหลักสูตรสาระการเรียนรู้ภาษาไทยที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นซึ่งประกอบด้วย วัตถุประสงค์ คุณภาพผู้เรียน โครงสร้างหลักสูตร ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี สาระการเรียนรู้รายปี คำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ หน่วยกับสัดส่วนเวลาเรียน แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แนวการวัดผลประเมินผล สื่อและแหล่งเรียนรู้

หลักสูตรวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หมายถึง เอกสารหลักสูตรวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สำหรับกลุ่มโรงเรียนนิคม-เขาทอง

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 หมายถึง หลักสูตรที่ประกาศใช้โดยคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ วก 1166/2544 ลงวันที่ 2 พฤศจิกายน 2544

ข้อมูลพื้นฐาน หมายถึง การศึกษาข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและข้อมูลสารสนเทศในส่วนของท้องถิ่นนำมาใช้วางแผนในการพัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ซึ่งประกอบด้วย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับประถมและระดับมัธยม วิทยุทัศน์ นโยบาย เป้าหมาย ข้อมูลพื้นฐานในท้องถิ่น ได้แก่ ภาษาดิน เพลงพื้นบ้าน ตำนานพื้นบ้าน แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น

กลุ่มโรงเรียนนิคม – เขาทอง หมายถึง โรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขตตำบลนิคมเขาบ่อแก้ว ตำบลเขาทอง อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ ประกอบด้วย 6 โรงเรียน คือ โรงเรียนบ้านสระบัว โรงเรียนเขาทอง โรงเรียนนิคมเขาบ่อแก้ว โรงเรียนเขาสระนางสงฆ์ โรงเรียนวัดโป่งสวรรค์ โรงเรียนบ้านหนองไม้แดง

ท้องถิ่น หมายถึง แหล่งชุมชนที่อยู่ในเขต ตำบลนิคมเขาบ่อแก้ว ตำบลเขาทอง

อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์

คุณภาพหลักสูตร หมายถึงค่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรซึ่งได้จากการประเมินเอกสารหลักสูตร โดยประเมินองค์ประกอบของหลักสูตร 10 ด้าน ได้แก่ด้านวิสัยทัศน์ การเรียนรู้วิชาภาษาไทย ด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านโครงสร้างของหลักสูตร ด้านผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีกับสาระการเรียนรู้รายปี ด้านคำอธิบายรายวิชา ด้านหน่วยการเรียนรู้ ด้านหน่วยการเรียนรู้กับสัดส่วนเวลาเรียน ด้านแนวการจัดการเรียนรู้ ด้านแนวการวัดและประเมินผล ด้านการจัดสื่อและแหล่งเรียนรู้

ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร หมายถึง บุคคลที่มีความรู้ด้านการพัฒนาหลักสูตร หรือมีประสบการณ์ในการพัฒนาหลักสูตร

ผู้รู้ในท้องถิ่น หมายถึง ผู้ที่มีคุณสมบัติ ดังนี้

1. เป็นผู้มีความรู้ทางด้านภาษาถิ่น เพลงพื้นบ้านและตำนานพื้นบ้าน
2. เป็นผู้ใช้ภาษาถิ่นในชีวิตประจำวัน
3. เป็นผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในท้องถิ่น
4. เป็นผู้ที่ทำงานอยู่ในท้องถิ่นอย่างน้อย 5 ปี ขึ้นไป

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การวิจัยในครั้งนี้คาดว่าจะได้ประโยชน์ดังนี้

1. ได้ข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับกลุ่มโรงเรียนนิคม – เขาทอง และสามารถนำข้อมูลนี้ไปใช้พัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้อื่น ได้อีก
2. ได้หลักสูตรวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามแนวหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สำหรับกลุ่มโรงเรียนนิคม – เขาทองที่เหมาะสมกับท้องถิ่น
3. หลักสูตรที่ได้ในครั้งนี้จะเป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้เป็นที่ไปตามมาตรฐานด้านคุณภาพของผู้เรียน
4. ผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลเบื้องต้นเพื่อการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนอื่นต่อไป